

A Közös Agrárpolitika végrehajtásának 2023-as tapasztalatairól és a 2024-től várható fejlesztési-beruházási támogatásokról

AGRÁRMINISZTERIUM

Dr. Feldman Zsolt
államtitkár

Mezőgazdaságért és Vidékfejlesztésért
Felelős Államtitkárság

Fruitveb évzáró konferencia
Kecskemét

2023. december 7.

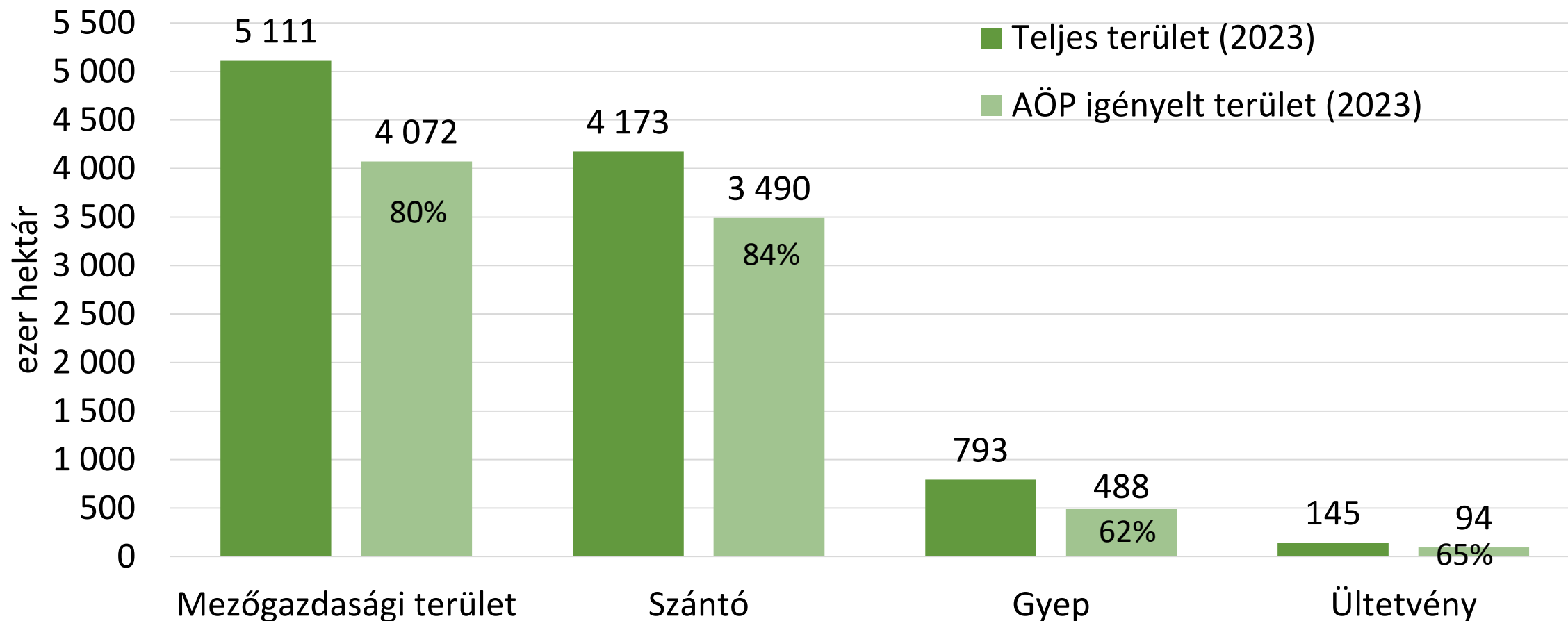
KAP I. pillér és Agro-ökológiai Program 2023-ban

KAP I. pillér közvetlen támogatások változása

2022		2023
SAPS		Alaptámogatás
Zöldítés		Agro-ökológiai alapprogram (AÖP) (önkéntes)
Fiatal gazda támogatás		Fiatal gazda támogatás
Termeléshez kötött támogatás		Termeléshez kötött támogatás
VAGY Kistermelői támogatás		Kistermelői támogatás
Átmeneti nemzeti támogatás (nemzeti forrásból finanszírozott)		Redisztributív támogatás
		Átmeneti nemzeti támogatás (nemzeti forrásból finanszírozott)

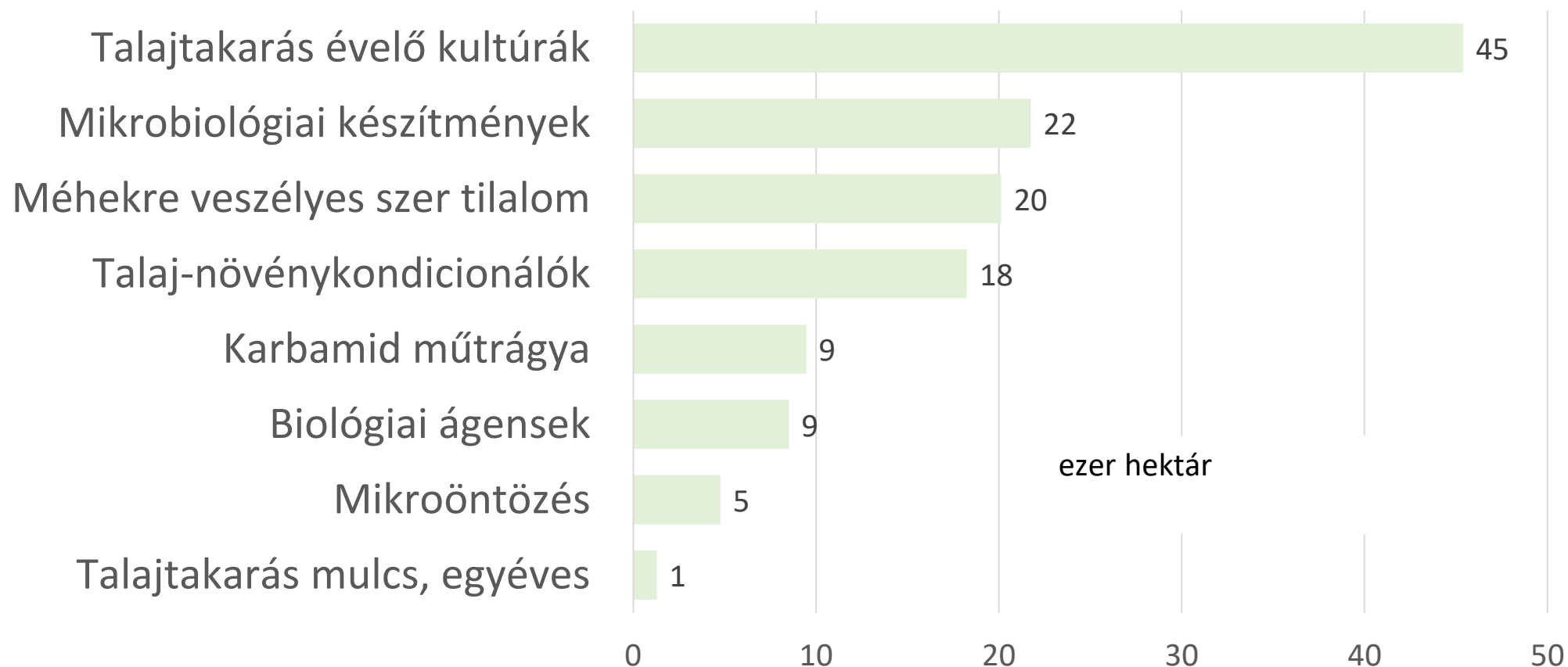
Új KAP I. pillér támogatások Agro-ökológiai Program (AÖP) első éve 1.

Új KAP I. pillér támogatások Agro-ökológiai Program (AÖP) első éve 2.

Ültetvényes gyakorlatok

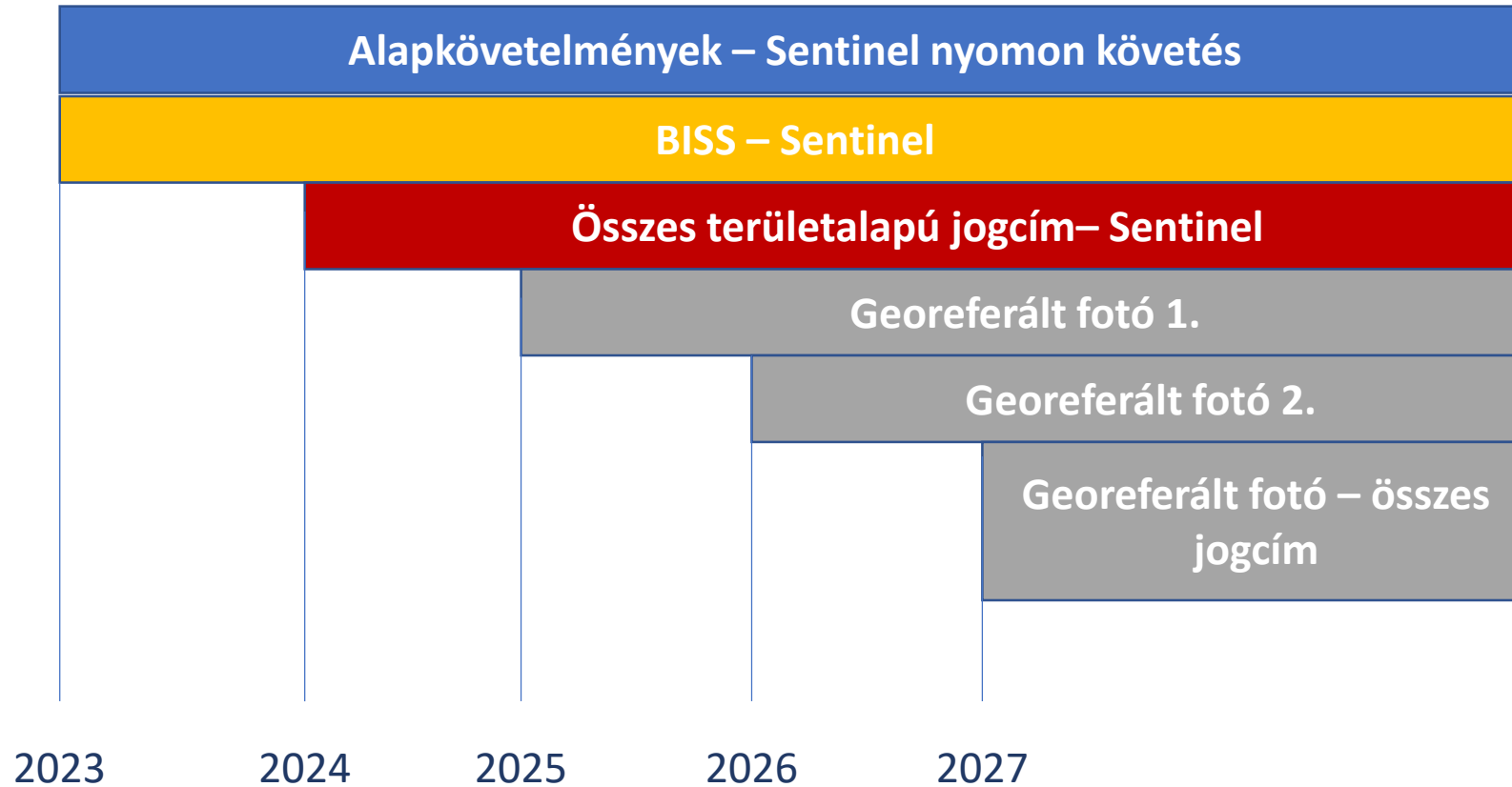

Agro-ökológiai Program (AÖP) változása

1. Sikerült elérni, hogy az AÖP-t lehessen **részleges teljesíteni, azaz sávos szankciórendszer** tudunk bevezetni már 2023. évi kérelmeknél is:
 - A mezőgazdasági termelő minden földhasználati kategóriában teljesíti az összes választott gyakorlatot - **100%-os kifizetés.**
 - A mezőgazdasági termelő csak egy földhasználati kategóriában nem teljesíti a választott gyakorlatokat, de a gazdaság teljes területének legalább 70%-án teljesíti - **50%-os kifizetés.**
 - A mezőgazdasági termelő csak egy földhasználati kategóriában nem teljesíti a gyakorlatokat, de a gazdaság teljes területének legalább 50%-án teljesíti - **30%-os kifizetés.**
 - A gazdálkodó nem teljesíti a választott gyakorlatokat egynél több földhasználati kategóriában vagy a gazdaság teljes területének több mint 50%-án - **NINCS kifizetés.**
2. Ültetvényeknél biológiai ágens alkalmazása gyakorlat kiegészítésre kerül a feromonos légtértelítéssel.

Területi Monitoring Rendszer bevezetése – uniós szabályok alapján

Tanulságok az új KAP első évéből

- Megszokásból nem lehet már megfelelni, nem csak a támogatásoknak, hanem a változó természeti és piaci környezetnek sem
- Alapvetően jó elvek és célok, de ördög a részletekben
- Összetett, egymással összefüggő szabályok és támogatások
- Nem tökéletes, de tanuló és a lehetőségekhez képest rugalmas végrehajtás
- Összehasonlítva más tagállamokkal nincs okunk szégyenkezni, de tanulni kell és lehet is másoktól

TÉSZ-támogatások

TÉSZ-ek Magyarországon (2022-ben)

- **50** termelői szervezet a zöldség-gyümölcs ágazatban
- **Értékesített termésmennyiség 351 ezer tonna**
 - ebből 300 ezer tonna a tagi áru
- A tagi termőterületek **31%-a gyümölcsös, 69%-a zöldségtermő terület**
- **Forgalmazott áru értéke 90 milliárd forint**
 - ebből 77 milliárd forint saját tagságuk termékének ellenértéke, ami 85%.
 - egyéb, nem tagi termék 12%-ot tesz ki
 - más TÉSZ tagjaitól 3%-ban értékesítenek
- Az értékesített áru mennyiségének nagyjából a **felét friss piacra értékesítik, másik fele feldolgozásra** kerül.
- A forgalmazott termékek értékének megoszlását tekintve **67 milliárd értékben friss piacra, és 26 milliárd értékben feldolgozásra** kerül az áru.

TÉSZ támogatások

Működési alapból megvalósított operatív programok támogatása	Uniós forrásból (mFt)	Nemzeti forrásból (mFt)	Összesen (mFt)
2019	1 636	1 618	3 254
2020	1 655	2 135	3 790
2021	1 702	1 876	3 577
2022	2 437	3 705	6 142
2023.10.15.-ig	1 704	4 125	5 828

Iskolagyümölcs program

2023/2024. tanévben:

- 2.298 oktatási intézmény
- 529.314 tanuló
- Valamivel több mint 42 millió adag friss zöldség és gyümölcs, illetve 100%-os zöldség- és gyümölcslé.

Kifizetett támogatások:

Tanév	Uniós forrásból (mFt)	Nemzeti forrásból mFt
2021/2022	1.136	2.223
2022/2023	1.162	2.468

Vidékfejlesztési Program eredményei

Agrár-környezetgazdálkodási támogatás 2022-2024

- Az ültetvények 2022-2024 között közel 70 milliárd Ft AKG-támogatásban részesülnek.
- Az intézkedésbe vont ültetvények nagysága meghaladja a 65 ezer hektárt.
- **A támogatott ültetvények 44%-a gyümölcs ültetvény – 28.823 hektár és 4.285 támogatott kertész.**

VP (2014-2023) kertészeti ágazat alapanyag-termelést érintő beruházási támogatásai

6 833 db támogatott kérelem, 185 milliárd forint megítélt, 116 milliárd kifizetett támogatás

Felhívás neve	Támogatott kérelmek száma db	Forráslekötés 2023.12.01-ig Mrd Ft	Kifizetett 2023.12.01-ig Mrd Ft
Kertészet korszerűsítése – kertészeti gépbeszerzés támogatása	3 264	21,17	20,98
Kertészeti üzemek megújításának támogatása	2 222	25,89	16,20
Kertészeti üzemek korszerűsítése	249	61,93	27,36
Kertészet korszerűsítése- üveg- és fóliaházak létesítése, energiahatékonyságának növelése geotermikus energia felhasználásának lehetőségével	115	16,09	18,03
Kertészet korszerűsítése – ültetvénytelepítés támogatására öntözés kialakításának lehetőségével	336	7,88	9,23
Kertészet – ültetvénytelepítés és gyógynövénytermesztés támogatása	385	22,61	8,86
Kertészet korszerűsítése – gyógy- és fűszernövény termesztés fejlesztése	14	0,18	0,51
Kertészet korszerűsítése – gombaházak-hűtőházak létrehozására, meglévő gombaházak-hűtőházak korszerűsítése	133	17,31	15,02
Kertészet – Gomba előállító üzemek fejlesztésének támogatása	8	11,53	0,13
Borszőlőültetvény telepítés támogatása	107	0,76	0,43
Ágazat összesen	6 833	185,35	116,74

VP 2021. évben indított, zöldség-gyümölcs feldolgozást érintő beruházási támogatásai

Intézkedés	VP Felhívás kód	TEÁOR	Támogatott kérelem (db)	Megítelt támogatás (Ft)	Kifizetett támogatás (Ft)
Élelmiszeripari üzemek fejlesztése 2021 (VP)	VP3-4.2.1-4.2.2-1-21	Gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósítás (103)	86	1 784 090 509	727 853 884
Élelmiszeripari üzemek komplex fejlesztése 2021 (VP)	VP3-4.2.1-4.2.2-2-21	Gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósítás (103)	86	54 177 794 265	7 436 235 402

2024. évi vidékfejlesztési pályázatok a Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv keretei között

Új KAP II. pillér: gazdaságfejlesztési intézkedések

- A forrás felét gazdaságfejlesztésre tudjuk fordítani: **52% lett.**
- **21** beavatkozással, közel **1500 milliárd** forintot tervezünk felhasználni.
- **Gazdaságfejlesztési intézkedések:**
 - 6 **mezőgazdasági** üzemek fejlesztésével (forrás 26%-a),
 - 2 **élelmiszerfeldolgozás** fejlesztésével (forrás 17%-a),
 - 8 **vállalkozásfejlesztéssel és a generációs megújulás** támogatásával (forrás 7%-a),
 - 2 **mezőgazdasági vízgazdálkodással** (forrás 2%-a) és
 - 3 **kockázatkezelési** rendszerrel (forrás 1%-a) foglalkozik.
- **Új intézkedések elsősorban a vállalkozásfejlesztés és generációs megújulás területén:**
 - RD06: Generációs megújulás fiatal mezőgazdasági termelők gazdaságátvevő támogatásával
 - RD07: Generációs megújulás a gazdaság átadó együttműködés alapú támogatásával
 - RD08: Generációs megújulás induló vidéki és fiatal erdőgazdálkodó vállalkozók támogatásával
 - RD09b: Díszkertészeti ágazat kisvállalkozásainak támogatása

Vidékfejlesztés pályázati menetrend 2024 (1)

- **Márciusban** beruházások első pályázati csomagja, ebben: **élelmiszerfeldolgozás és kertészet (üvegházak, hűtőházak, post-harvest, ültetvénytelepítés).**
- **Áprilisban** fenntartható **vízgazdálkodási közösségek** és a mezőgazdasági üzemek **öntözésfejlesztésének** támogatása.
- **Áprilisban** az EU-s **minőségrendszerek** létrehozásának, a **minőségbiztosítási és irányítási rendszerekhez** történő csatlakozás, valamint a minőségrendszerek tájékoztatási és promóciós tevékenységének támogatása, 2024. negyedik negyedévben a **rövid ellátási láncok** fejlesztése és a **működő minőségrendszerhez történő csatlakozás** támogatása.

Vidékfejlesztés pályázati menetrend 2024 (2)

- **2024 nyarára** készülünk el a **generációváltást** segítő támogatási csomaggal.
- **2024 végére** egy újabb beruházási pályázati csomag meghirdetése, amely a **precíziós gazdálkodásra történő átállást** és a **kertészeti üzemek technológiai fejlesztését** is magában foglalja.
- Már megkezdődött a 2025. január 1-jével induló **agrár-környezetgazdálkodási támogatási ökológiai gazdálkodást segítő program** szakmai előkészítése az időben történő meghirdethetőség érdekében.

Beruházási pályázatok alapinformációk

- **Kiemelt értékelési szempontok:** értékesítési biztonság bemutatása (termelői együttműködés, tartós beszállítói kapcsolat), pénzügyi megalapozottság, hozzáadott érték növelés.
- **Bevált gyakorlatok folytatása:** költségnövekmény elismerése, egyszerűsített kiválasztás, egyszerűsített költségelszámolás alkalmazása.
- Támogatás mértéke: max. 15 millió EUR/projekt. **Kis és nagy projektek külön felhívásban.**
- **Alap támogatás intenzitás: 50%**
- **Kiegészítő támogatás intenzitások:** fiatal mezőgazdasági termelő +15%, termelői együttműködés +10% Új elemek: gazdaságátadás + 15%, ökológiai gazdálkodás +10%, kezességvállalás költsége: 5%, kamattámogatás (kialakítás alatt) 10%. Összesen legfeljebb 65%. Nem termelő beruházás legfeljebb 80%.
- **Előlegigénylés** szabályai kedvezőbbek lesznek.
- 40%-os mezőgazdasági árbevétel (most 50%).
- Nincs **bázislétszámtartási** kötelezettség.

Köszönöm a figyelmüket!

